

ג' מעשיות המסופרים להלפיע

צרכי פסח בהרחבה

נוהג היה המלך מקולניץ לייצג אספר שולשה ג' סיפורים אלו בלבת מכרכים ניסן כאמרו כי יל ככח סגולת אובדות אוילו, להמליך לפע כרכה ופרנסה אלו בני ישראל צרכי הפסח בהרחבה .

א

יהודי אחד אשר לפרנסתו עסק בהכנת יי"ש ומכירתו, הכין פעם לפני פסח חבית גדולה של יי"ש, ובקש להעבירה אל המדינה הסמוכה על מנת למכרה שם, כדי להרויח ולכסות את צרכי הפסח הקרב ובא בהרחבה.

בימים ההם נדרשו סוחרים המשקאות לרשיון המתיר להם מסחר זה, אך יהודי הלז לא השיגה ידו כדי רשיון וגאלץ לסחור בחשאי. אי לכך הטעין החבית על עגלתו וכיסה מעליה חבילי זמורות קש ותבן בכדי להסתירה ויצא לדרכו.

איתרע מזלו ובהגיעו אל בית המכס עצרוהו המוכסים ומשמשו בכליו ועד מהרה נתגלתה החבית ומכיון שלא היתה בידו רשיון החרימו את החבית הימנו ושלחוהו לדרכו.

בצר לו נסע לליזענסק אל הצדיק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע והשיח צרתו בפניו, הורה לו הצדיק כי יחזור מיד אל בית המכס ויטען שם כי החבית אינה מליאה ביי"ש כי אם במים, ואדברה יטעמו ויוכחו כי כדבריו כן הוא ואכן כך עשה ונוכחו כדבריו והחזירו לו את החבית ופטרורו לשלום.

שמח היהודי ופנה משם אך כשחשב על מעשה ניסים הלז נעגמה רוחו בקרבו על כי הכין יי"ש משובח בחביתו, ועתה היא מליאה רק מים ולכן שב אל בית הצדיק להתאונן על צרתו החדשה,

ניחמו הצדיק באמרו: ר' יהודי טעם נא בעצמך האם מים הם או יי"ש? ואכן נהפכו המים חזרה ליי"ש ומכרו בריוח נאה והיתה בביתו הרחבה גדולה לימי החג.

ב

מעשה במלך שאבדה לו טבעתו היקרה למאד, אי לכך הוציא המלך כרוז שמי שימצא את הטבעת יעשירוהו המלך עושר רב. וכמו כן כל מי שיש את נפשו לחפש אחריה יכול ליטול מעות מאוצר המלך עבור הוצאותיו על כך.

הימים היו בימי האביב, ובאותה עיר התגורר יהודי אחד עני ורש, וכשמעו את דבר המלך, פנתה האשה אל בעלה לאמור: הן עוד מעט יתקדש חג הפסח, ובבתינו אין כל. לך נא אל חצר המלך והציע עצמך לחפש אחר הטבעת, ובמעות שיתנו לך תביא אל בתינו את צרכי החג, ולד' הישועה. שמע האיש לקולה, והלך לחצר המלוכה להציע את עצמו, אך נצרך לסך דמים עבור צרכי החיפוש, ואכן נתנו לו מבוקשו, והוא פנה להכין צרכי הפסח.

ושם אחד מיועצי המלך ושמו "דייג" והוא שונא ישראל מובהק, ועלה בדעתו לעקוב אחר היהודי, ואכן ראהו פונה לשוק וקונה את צרכי הפסח ויחר אפו עד למאד. ולמחרת כשיצא המלך לטייל בין הערביים פנה אליו היועץ הרשע ואמר לו: בא אלינו איש יהודי לצחק בנו. נטל מלא חפניים מעות להוצאות חיפוש הטבעת ופנה להכין סעודה גדולה וולהטיב עצמו ביין. כשמוע המלך דבר זה בקש להוכיח בעצמו הנכונים הדברים, ואמר אל יועצו: "הבה ונלך אל בית היהודי". הלכו לשם ואכן ראו בעד החלון את הבית מלא אורה והיהודי מיסב בראש אל שולחן ערוך עם אנשי ביתו וכמה אורחים מסובים עמו.

קרב המלך אל החלון לשמוע מה שחיים בני הבית. והנה שמע את בעל הבית מקריא בקול פיסקא , וכל המסובים עונים אחריו "דיינ" וכן בכל פיסקא ופיסקא.

הרהר המלך בדברים וסבר דעתה יושב היהודי עם מריעיו ודנים אודות הטבעת ושואלים ומבררים על כך והם עונים כולם "דיינ" דיינו, שסוברים שיועצו של המלך "דיינ" הוא זה שידו במעל. ולכן ציווה המלך על אנשיו לכפות את היועץ דיינ ולייסרו עד שיודה, ואכן הודה הרשע שידו שלח בטבעת המלך וגנבה, **וליהודי היתה אורה, וצרכי הפסח בהרחבה גדולה.**

ג

מעשה ביהודי ששכר בית מזיגה מאדון הכפר . ופעם אחת בא אצלו האדון והתפאר עליו באמרו "הן אני מחיה אותך, ובלעדי היית גווע ברעב" ח"ו, ענהו היהודי . **"הבורא יתברך שמו , הוא הזן ומפרנס מקרני ראמים עד ביצי כינים, ואף אותי הוא זן בחסד וברחמים, אתה הנך רק השליח טוב להזמין לי פרנסתי, אך הרבה שלוחים למקום.**

חרה אף הפריץ לשמע הדברים, וצווה על היהודי להסתלק מיד מבית המזיגה באומרו "נראה מהיכן ירק זה חי " חלפו מספר שבועות וקרבו ימי הפסח, ובית היהודי ריק. ישב היהודי והתחזק באמונתו כי הקל הטוב יזמין לו פרנסתו במהרה.

פריץ זה היה מגדל בביתו קוף לשעשוע, ביום ההוא ירד האדון אל חדר אוצרותיו בכדי לסדרו , והקוף נסרך אחריו, כדרכו נטל אי אלו מטבעות זהב שהועמו והבריקם ברוק פיו.

חיה זו- שמטבעה עושה מעשה בני אדם- ראתה כי נוטל הוא המעות אל פיו , וסברה כי בולע הוא את המעות, נטלה אף היא מטבעות זהב רבות ובלעתם באין רואים- עד שחלתה ומתה.

כשראה האדון כי נתפגר הקוף , חשב להתל ביהודי המסכן. וקרא למשרתיו וציווה להשליך את הנבילה אל תוך בית היהודי.

ישב היהודי בביתו ולפתע שמע רעש וקול מני מתכות מתגוללים על הארץ, הלך לבדוק מה אירע ולפליאתו ראה נבילה מושלכת וסביבה מטבעות זהב לרוב, נטל את המעות ומיהר לשוק לקנות צרכי הפסח בהרחבה גדולה, מתוך שבח והודייה להשי"ת על ישועתו.

בליל חג הפסח שיגר הפריץ את שליחיו לבית היהודי לראות האם היה לו במה לערוך שולחנו, ועד מהרה שבו לומר לו כי בית היהודי מאיר למרחקים ושולחנו מלא כל טוב , שמע זאת הפריץ ומיהר לבית היהודי לראות הנכון הדבר, כבואו שמה סיפר לו היהודי לפי תומו את יד ההשגחה כי הזמין לו הי"ש מטמון אל ביתו וכל תוכן המעשה. שמע זאת הפריץ ותפעם רוחו בהפטירו **"צדקת ממני, ה' אלוקים הוא לבדו הזן ומפרנס"**

